

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Keskusvaalilautakunta päätti kokouksessaan 26.1.2024 (§ 5), että ennakoäänestysasiakirjojen tarkastustoimet hoidetaan keskusvaalilautakunnan sihteerin tai tiedonhallintasihteerin valvonnassa kaupungintalon henkilökunnan voimin sekä valtuutti keskusvaalilautakunnan sihteerin, tiedonhallintasihteerin, hallintosihteerin ja hallinnon erityisasiantuntijan yhdessä käsittelemään kirjeäänestysasiakirjat oikeusministeriön vaaliohjeissa erikseen ohjeistamalla tavalla.

Ennakoäänestysasiakirjojen tarkastamisprosessiin kuuluu lähetekuorten tarkastaminen ja lajittelu äänestysalueittain, muualle kuuluvien ennakoäänestysasiakirjojen toimittaminen edelleen, lähetekuorten avaaminen, lähetekirjeiden ja vaalikuorien tarkastaminen vaalikuoria avaamatta sekä niiden ennakoäänestysten merkitseminen äänioikeusrekisteriin, joita ei ole sinne merkitty jo ennakoäänestyspaikassa.

Kirjeäänestysasiakirjojen kohdalla keskusvaalilautakunnan on tarkastamisen jälkeen lisäksi vaalisalaisuus säilyttäen avattava hyväksytyt kirjeäänestyksen vaalikuoret, leimattava niissä olevat äänestysliput ja suljettava leimatut äänestysliput vaalikuoriin. Tarkastamis- ja hyväksymisprosessin sujuvuuden vuoksi keskusvaalilautakunta on päättänyt, että kaupunginkanslian henkilökunta hoitaa myös hyväksyttävissä olevien (selvien) äänestyslippujen leimaamisen ym. ennen keskusvaalilautakunnan kokousta.

Varsinaiset ratkaisut, muun muassa kaikki huomioon ottamatta jättämiset on tehtävä keskusvaalilautakunnan päätösvaltaisessa kokoonpanossa. Keskusvaalilautakunnalle tuodaan myös muut epäselvät tapaukset.

Vaalilain 63 §:n 2-3 momenttien mukaan ennakoäänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; taikka
- 4) kotiäänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

Vaalilain 66 g §:n 2 momentin mukaan kirjeäänestys on edellä mainitun lisäksi jätettävä huomioon ottamatta jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetysmerkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta;
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin

sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin;

- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Keskusvaalilautakunnalle tuodaan päätettäväksi **liitteessä** (ei julkinen) mainitut ennakoäänestykset ja kirjeäänestykset, ja esitetään, että keskusvaalilautakunta päättää jättää äänestykset huomioon ottamatta esityksen mukaisesti, ja että muut äänestykset hyväksytään.

Kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento:

Keskusvaalilautakunta päättää jättää liitteestä ilmenevät ennakoäänestykset ja kirjeäänestykset huomioon ottamatta (yhteensä 9 kpl). Keskusvaalilautakunta päättää hyväksyä muut liitteessä mainitut ennakoäänestykset.

Pöytäkirjaan liitetään huomioon ottamatta jätetyt äänestykset lähetekirjeineen ja -kuorineen sekä vaalikuorineen.

Vaalisalaisuus säilyttäen avataan kaikkien tähän mennessä hyväksytyjen kirjeäänestysten turkoosit vaalikuoret yksi kerralla, leimataan äänestyslippu ja suljetaan leimattu äänestyslippu ruskeaan vaalikuoreen, joka tässä vaiheessa vielä yhdistetään saapuneeseen lähetekirjeeseen, myöhempää lajittelua varten. Turkoosista vaalikuoresta löytynyt materiaali siirretään sellaisenaan ruskeaan vaalikuoreen. Mikäli kuoresta löytyy useampi äänestyslippu, leimataan vain yksi äänestyslippu.

.....

Merkittiin pöytäkirjaan, että keskusvaalilautakunnan jäsenille jaettiin kokouksessa uusi liite, joka tulee edellisen liitteen tilalle. Liitteessä oli 2 uutta tapausta hyväksyttävien kohdalla ja 1 huomioon ottamatta jätettävien kohdalla (näitä viimeksi mainittuja oli siten yhteensä 10 kpl).

Päätös:

Keskusvaalilautakunta päätti jättää liitteen kohdassa "Huomioon ottamatta" mainituista ennakoäänestyksistä ja kirjeäänestyksistä 9 huomioon ottamatta ja päätti palata liitteen ensimmäisenä mainittuun tapaukseen perjantain kokouksessaan.

Lisäksi keskusvaalilautakunta päätti hyväksyä muut liitteessä mainitut ennakoäänestykset.

Pöytäkirjaan liitettiin huomioon ottamatta jätetyt äänestykset lähetekirjeineen ja -kuorineen sekä vaalikuorineen.

Vaalisalaisuus säilyttäen avattiin kaikkien tähän mennessä hyväksytyjen kirjeäänestysten turkoosit vaalikuoret yksi kerralla, leimattiin äänestyslippu ja suljettiin leimattu äänestyslippu ruskeaan vaalikuoreen, joka tässä vaiheessa vielä yhdistettiin saapuneeseen lähetekirjeeseen, myöhempää lajittelua varten.

Liitteet:

KVAAL 09.02.2024 § 14

313/00.00.00.01/2023

Keskusvaalilautakunta päätti edellisessä kokouksessaan jatkaa yhden epäselvän ennakkoäänestyksen käsittelyä tässä kokouksessa. **Liite** (ei julkinen).

Ennakkoäänestyksiä ovat tarkastaneet keskusvaalilautakunnan sihteeri, tiedonhallintasihteeri, hallintosihteeri ja hallinnon erityisasiantuntija.

Yleiseen ennakkoäänestykseen liittyen keskusvaalilautakunnan tietoon tuodaan seuraavat asiat:

- Kauniaisten ennakkoäänestyspaikassa äänesti presidentinvaalin toisessa vaalissa 5280 äänestäjää (1. vaalissa 4950 äänestäjää), joista n. 59 % oli kauniaislaisia (viimeksi 61 %).
- Vaaliluettelon tulostamisen (to 8.2. klo 18:04) jälkeen saapui 3 äänioikeustietojärjestelmään jo rekisteröityä ennakkoäänestystä, 3 manuaalisesti vastaanotettua ennakkoäänestystä sekä 3 kirjeäänestystä. Kaikki äänestykset olivat hyväksyttävissä. Äänioikeustietojärjestelmään tehtiin tarvittavat kirjaukset, ennakkoäänestykset lajiteltiin äänestysalueittain ja lähetekirjeet erotettiin vaalikuorista. Kirjeäänestykset leimattiin ja uudelleen kuoritettiin. Vaaliluetteloon merkittiin manuaalisesti vastaanotetut ennakkoäänestykset (alueet 1 ja 3).
- Väärään paikkaan saapuneet ja virheellisesti osoitetut ennakkoäänestykset on siirretty eteenpäin oikean kuntaan.
- Presidentinvaalin 1. vaalissa äänesti manuaalisesti iäkäs henkilö ilman äänioikeutta (lautakunta jätti äänestyksen huomioon ottamatta 24.1.2024). Presidentinvaalin 1. vaalissa toinen iäkäs ennakkoon äänestänyt henkilö halusi äänestää myös vaalipäivänä. Presidentinvaalin 2. vaalissa kävi 1.2.2024 kaupungin yleisessä ennakkoäänestyspaikassa alaikäinen henkilö yrittämässä äänestää, yrityksen epäonnistuessa. Rikoslain 14 luvun 3 §:n mukaan vilpillisestä äänestämisestä tuomitaan se joka yleisissä vaaleissa tai yleisessä äänestyksessä äänestää ilman äänioikeutta, toisen nimissä tai useamman kuin yhden kerran. Yritys on rangaistava.

Keskusvaalilautakunnan tulee päättää mahdollisen tutkintapyyntöön tekemisestä.

Kotiäänestys

Vaalilain 46 §:n 3 momentin mukaan äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa äänestää ennakolta kotonaan. Kotiäänestyksen yhteydessä voi äänestää myös kotiäänestykseen oikeutetun kanssa samassa taloudessa asuva omaishoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettu omaishoitaja, jos kyseinen kunta on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kotikunnakseen. Vaalilain 55 §:n mukaan

kotiäänestykseen oikeutetun on ilmoitettava halukkuudestaan äänestää ennakolta kotonaan viimeistään 12. päivänä ennen vaalipäivää ennen kello 16:00 kotikuntansa keskusvaalilautakunnalle. Presidentinvaalin 2. vaalin osalta määräaika meni umpeen 30.1.2024 klo 16:00. Jos oli ilmoittautunut 1. vaaliin, ei tarvinnut uutta ilmoitusta tehdä.

Kotiäänestysilmoituksia oli 30.1.2024 klo 16:00 mennessä tullut yhteensä 68 kpl, ja lisäksi 11 omaishoitajaa oli pyytänyt saada äänestää kotiäänestyksen yhteydessä. Yhteensä vastaanotettiin 63 kotiäänestystä, ja lisäksi 10 omaishoitajaa äänesti samalla (muutaman äänestäjän äänestäessään muulla). Vastaavat luvut 1. vaalissa olivat 55 kotiäänestäjää ja 9 omaishoitajaa.

Laitosäänestys

Kauniaisissa järjestettiin laitosäänestys Villa Bredan asumisyksikössä ja Kaunialan Sairaala Oy:ssä. Äänestäjiä oli nyt yhteensä 93, joista kauniaislaisia oli ennakolta äänestäneiden luetteloiden mukaan 38, mutta rekisteröinnin yhteydessä havaittiin, että 13 äänestäjää kuului toisiin kuntiin (1. vaalissa vastaavat luvut 71 / 35 / 10).

Oheismateriaali:

Luettelot ennakolta äänestäneistä (ei julkinen)

Kirjeäänestys

Saapuneiden kirjeäänestysten määrä on 28 (joista keskusvaalilautakunta on 7.2.2024 päättänyt jättää huomioon ottamatta 8 kpl) (vastaavat luvut 1. vaalissa olivat 25, joista 2 jätettiin huomioon ottamatta; pöytäkirjassa 26.1.2024 mainittu vain hyväksytyt kirjeäänestykset). Osa kirjeäänestyksistä on leimattu ja uudelleen kuoritettu kaupunginkansliassa keskusvaalilautakunnan 24.1.2024 valtuuttaman kaupungin henkilökunnan toimesta ja osa kirjeäänestyksistä käsiteltiin keskusvaalilautakunnan kokouksessa 7.2.2024. Hyväksytyt vaalikuoret (20 kpl) on sijoitettu äänestysalueittain muiden vaalikuorten joukkoon.

Oheismateriaali:

Ennakköäänestyksen yhteenvetotilasto

Ennakkoon äänestäneet

Presidentinvaalissa äänioikeus on vain Suomen kansalaisilla. Äänioikeusrekisteri on sama 2. vaalin kohdalla kuin 1. vaalissa. Äänioikeutettuja kauniaislaisia on siis nyt kyseessä olevassa vaalissa yhteensä 8313, joista Suomessa asuvien suomalaisten määrä on 7347:

1: 2447

2: 2515

3: 3351, joista ulkomailla asuvat 966 äänestäjää.

Äänioikeusrekisterin mukaan ennakkoon on äänestänyt yhteensä 4374 äänioikeutettua kauniaislaista ja ennakköäänestysprosentti on 52,6 % (1. vaalissa vastaavat luvut olivat 4156 ja 50 %). Äänestysalueittain on ennakkoon rekisterin mukaan äänestänyt:

1: 1563

2: 1286

3: 1525

Keskusvaalilautakunnalle 9.2.2024 klo 19:00 mennessä saapuneiden vaalikuorten määrä on yhteensä 4384 kappaletta, joista rekisteriin on merkitty 4374 kpl (keskusvaalilautakunnan jätettyä kokouksessaan 7.2.2024 9 kpl huomioon ottamatta ja käsitellessään kokouksessaan 9.2.2024 1 epäselvän ennakkoäänestyksen).

Hyväksytyjen vaalikuorten määrä on äänestysalueittain ennen keskusvaalilautakunnan klo 19:00 alkavaa kokousta:

1: 1563

2: 1286

3: 1525

eli yhteensä 4374.

Oheismateriaali:

Äänestysalueille tulevat äänet päivittäin ja kaupungin oma tilastolomake

Äänestysaktiivisuus kunnassa

Kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento:

Keskusvaalilautakunta päättää jättää liitteestä ilmenevän ennakkoäänestyksen huomioon ottamatta.

Pöytäkirjaan liitetään huomioon ottamatta jätetty äänestys lähetekirjeineen ja -kuorineen sekä vaalikuorineen.

Keskusvaalilautakunta päättää hyväksyä ennakkoäänestysten tarkastustoimenpiteet sekä kaupungin henkilökunnan suorittaman kirjeänten uudelleen kuorittamisen.

Keskusvaalilautakunta päättää tehdä tutkintapyynnön alaikäisen äänestysyrityksestä, mutta ei muista tapauksista.

Hyväksytyjen vaalikuorten määrä on äänestysalueittain:

1: 1563

2: 1286

3: 1525

eli yhteensä 4374, mikä määrä tallennetaan vaalitietojärjestelmään.

Päätös:

Keskusvaalilautakunta päätti jättää liitteestä ilmenevän ennakkoäänestyksen huomioon ottamatta. Pöytäkirjaan liitettiin huomioon ottamatta jätetty äänestys lähetekirjeineen ja -kuorineen sekä vaalikuorineen.

Keskusvaalilautakunta päätti hyväksyä ennakkoäänestysten tarkastustoimenpiteet sekä kaupungin henkilökunnan suorittaman kirjeänten uudelleen kuorittamisen.

Keskusvaalilautakunta päätti äänestyksen (3-2; Öhman, Virkkula, Kallio puolesta ja Antskog-Karstinen, Niskanen vastaan) jälkeen tehdä tutkintapyynnön alaikäisen äänestysyrityksestä, mutta ei muista tapauksista.

Hyväksytyjen vaalikuorten määrä on äänestysalueittain:

1: 1563

2: 1286

3: 1525

eli yhteensä 4374, mikä määrä tallennettiin vaalitietojärjestelmään.

Liitteet:

EI JULKINEN - Käsiteltävät ennakoäänestykset

EI JULKINEN - Huomioon ottamatta jätetyt ennakoäänestykset

Oheismateriaali:

EI JULKINEN - Luettelot ennakolta äänestäneistä, yleinen ennakoäänestys, koti- ja laitosäänestys

Ennakoäänestyksen yhteenvetotilasto, VAT

Äänestysalueille tulevat äänet päivittäin

Ennakoäänestyksen yhteenvetotilasto, oma

Äänestysaktiivisuus kunnassa